

İmâm-ı Rabbani Ahmed Fârûk Serhendî

Ahmed bin Abdülehad, derin âlim, büyük Velî idi. Müctehid idi. İslâm âlimlerinin gözbebeğidir. Tesavvuf bilgilerinin mütehassısı idi. Âlimlerin önderi, Velîlerin baş tâcı idi. ([Mektûbât](#)) kitâbı, üç cild olup, beşyüzotuzaltı mektûbunun toplanmasından meydâna gelmiştir. Kelâm, fıkıh bilgilerini ve **Resûlullahın** “sallallahü aleyhi ve sellem” güzel ahlâkını açıklıyan bir deryâdır. Bu deryâdan inci mercan çıkarmak, ancak usta dalgıçlara nasîb olur. Fârisî aslı Hindistânda ve Efganistânda basılmış ise de, 1392 [m. 1972] senesinde Pâkistânda basılmış olanı pek nefîsdir.

Bu fârisî baskının, [foto-kopisi](#) 1397 [m. 1976] senesinde, İstanbulda [Hakikat Kitâbevi](#) tarafından gâyet nefîs olarak basdırılmışdır. Birinci cildi türkçeye terceme edilerek ([Mektûbât Tercemesi](#)) adı ile basdırıldı. Fârisî el yazması, İstanbul Bâyezîd kütübhânesinde [1790] sayıda ve Süleymâniyyenin çeşidli

kismlarında vardır. 971 [m. 1563] de Hindistânda, **Serhend** sehrinde tevellüd etdi. Ömrünün sonuna doğru, mezhebsizlerin iftirâları üzerine, 1027 senesinde **Selîm şâh** tarafından **Gwaliyar** şehrinde habs edildi. [1029] da çıkarıldı. Bin rupye ihsân olunup, iki sene dahâ askerde kaldı. Kış aylarında nefes darlığı olurdu. [1624] Kanûn-ı evvel [aralık] ayının onuncu ve binotuzdört 1034 Safer ayı yirmidokuzuncu salı günü, Serhendde vefât etdi. Evinin yanına defn edildi. Efganistân pâdişâhı **Şâh-i zemân**, imâm için büyük ve çok san'atli bir türbe yaptırdı. İki oğlu **Muhammed Sâdık** ve **Muhammed Sa'îd** de bu türbededirler. Şâh-i zemân, on metre uzaktaki türbede zevcesi ile birlikdedir.

(**Mektûbât**) kitâbını **Muhammed Murâd-ı Kazânî** fârisî dilinden arabîye terceme etmişdir. Bundan seçilen yüzdoksan dört ve fârisî (**Mektûbât**)dan seçilen yüzelli üç mektûb (**Müntehabât**) adı ile iki kitâb hâlinde basdırılmışdır. İmâm-ı Rabbânî hazretlerinin hâl tercemesi, **Muhammed Hâşim-i Keşmî** tarafından fârisî olarak yazılmış, buna (**Berekât**) veyâ (**Makâmât-i Ahmediyye**) ve (**Zübde-tül-makâmât**) denilmişdir. **Muhammed Ma'sûm-i Fârûkînin** torununun oğlu olan Gulâm Muhammed Ma'sûmun torununun torunu hâce Muhammed Fadlullah, (**Umde-tül makâmât**) adındaki fârisî kitâbında, dedelerinin hayâtlarını uzun bildirmektedir. 1397 de Kâbilde ve 1416 [m.1996] da İstanbulda basılmışdır. 99.cu sahîfesinde diyor ki, (İmâm-ı Rabbânînin ondördüncü dedesi Şihâbüddîn Alî Ferrûh Şâh, Gaznevî sultânlarının Kâbil vâlîsi idi. Gaznevî hükûmeti yıkılınca, Kâbilde hükûmet reîsi oldu. Birkaç sene sonra, hükûmeti terk ederek, tesavvufda çalışarak büyük velî oldu. Kâbil civârında medfûndur. Mahdûm-ı cihâniyân seyyid Celâlüddîn-i Buhârî Buhârâdan Hindistâna gelirken, dâmâdı ve halîfesi olan imâm-ı Refî'üddîni berâber getirdi. İmâm-ı Refî'üddîn, imâm-ı Rabbânînin altıncı ceddidir. Delhî sultânı Firûz Şâhın emri ile, ormanlık olan Serhendi şehr hâline koydu. Şehr hâricindeki türbededir. İmâm-ı Rabbânînin valîdesi de burada medfûndur). Hakikat Kitâbevinin İstanbulda neşr ettiği (**Documents of the Right Word**) kitâbında, ingilizce olarak yazılıdır. Muhammed Fadlullah, [1238] de Kandihârda vefât etdi. **Bedrüddîn-i Serhendînin** fârisî (**Hadarât-ül-kuds**) kitâbında da, hâl tercemesi uzun yazılıdır.

Bu kitâb 1391 [m. 1971] de Pâkistânda çok güzel basılmışdır. İstanbul Bâyezîd kütübhanesinde [1788] sayıda el yazısı ile vardır. Hâce zâde Ahmed Hilmi efendinin İstanbulda [1318] de basılan türkçe (**Hadîka-tül-evliyâ**) kitâbı da, İmâm-ı Rabbânînin ve üstâdlarının hayâtlarını ve kerâmetlerini uzun bildirmektedir.

Şâh-ı Dehlevî Gulâm Alî Abdüllah "kuddise sirruh", talebesinin büyüklerinden

mevlânâ Hâlid-i Bağdâdiye “kuddise sirruh” gönderdikleri bir mektûbda, Mevlânânın derece ve fazîletlerini uzun uzun anlatdıktan sonra, İmâm-ı Rabbânî “kuddise sirruh” hakkında şöyle buyuruyor: (Âlimler ve ârifler söylemişler ve yazmışlardır ki, imâm-ı Rabbânîyi sevenler, mü'min ve müttekî olanlardır. Sevmiyenler de, münâfık ve şakîlerdir. İslâm memleketleri hazret-i Müceddidin feyz ve nûrları ile doldu. Bütün müslimânlara, hazret-i Müceddidin “rahmetullahi aleyh” ni'metlerine şükr ve hamd etmesi vâcib oldu.) Başka bir mektûbunda, (İnsanda bulunabilecek her kemâli, her üstünlüğü, Allahü teâlâ, İmâm-ı Rabbânî hazretlerine vermişdir. Vermediği yalnız Peygamberlik makâmı kalmışdır) demiş ve aşağıdaki rubâ'iyi yazmışdır:

*Her letâfet ki, nihân bûd pes-i perde-i gayb,
heme der sûret-i hûb-i tû ıyân sâhte end,
Herçi ber safha-i endîşe keşed kilk-i hıyâl,
şekl-i matbû'î tû zîbâ-ter ezân sâhte end.*

1394 [m. 1974] senesinde, Pâkistânın Şeyhûfûre şehrinde, Urdu dili ile basılmış olan (**Meslek-i Müceddid**) kitâbında ve (**El-Hadâik-ul-verdiyye**) kitâbında da, imâm-ı Rabbânî hazretlerinin hâl tercemesi yazılıdır. Bu iki kitâbdaki hâl tercemeleri bir arada olarak, 1396 [m. 1976] senesinde, İstanbulda ofset yolu ile basdırılmışdır. (**Hak Sözü'n Vesîkaları**)nda da çok güzel yazılıdır. Muhammed bin yâr Muhammed Burhânpûrînin (**Atıyyet-ül-vehhâb El-fâsılatü beynel-hakkı vessavâb firreddi alelmu'terıdı aleşşeyhi Ahmed-el-Fârûkî**) kitâbında kerâmetleri yazılıdır. Bu kitâb, arabî mektûbâtın üçüncü cildi hâşiyesinde basılmışdır. Muhammed beğ 1110 [m. 1698] da vefât etdi. İmâm-ı Rabbânînin fârisî (**Redd-i revâfıd**) kitâbı ve türkçe tercemesi ve (**İsbâtün-nübüvvet**) ve (**Mebde ve me'âd**) kitâbı İstanbulda neşr edilmişdir. (**Âdâb-ül-mürîdîn**), (**Ta'likât-ül-avârif**), (**Tehlîliyye**), (**Şerh-ı rubâ'ıyyât-i Abd-il-Bâkî**), (**Me'ârif-i ledünniyye**), (**Mükâşefât-i gaybiyye**) ve başka eserleri de vardır. (**Çehlhadîs-i mubârek**) risâlesi, (**Mükâşefât**) kitâbının sonunda basılmışdır.

Hayatını detaylı okumak için: <https://bit.ly/3cSBSd6>

Kaynak: Tam İlmihâl Seâdet-i Ebediyye s. 1120-1122